Biuro Rady Miejskiej
WPŁYNĘŁO
dn. 26.11.2019 r.
Dwojewska

STRAŻ MIEJSKA W BŁONIU
ul. Jana Pawła II nr 2, 05-870 Błonie, tel.(22) 725 46 46, 604421580, e-mail sm@um.blonie.pl

Błonie, 26.11.2019 r.

Pani Ewa Podyma
Radna Rady Miejskiej

W odpowiedzi na wniosek z dnia 18.11.2019 r. kierowany do burmistrza Błonia uprzejmie informuję iż, zakup drona to bardzo droga inwestycja. Wraz z osprzętem, szkoleniem operatorów, uzyskaniem certyfikatów państwowych, ubezpieczeniem OC i areo casco, urządzeniami pomiarowymi i kamerami - to około 200 tys. zł.

Tak jak Pani wspomniała we wniosku daje to efekt propagandowy i psychologiczny (w załączeniu odpowiedź na interpelację poseł na Sejm RP Małgorzaty Pępek w sprawie funkcjonalności i wykorzystania dronów do badania zanieczyszczenia powietrza).

Ze względu na powyższe należałoby rozważyć czy warto wydać z budżetu gminy dość znaczącą kwotę pieniędzy na zakup drona.

Komendant Straży Miejskiej
mgr dypl. Sylwester Kita-Nowak

Warszawa, dnia 02-05-2018 r.

MINISTER ŚRODOWISKA

DPK-I.070.51.2018.ŻW
640396.1722433.1297003

Pan
Marek Kuchciński
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

W odpowiedzi na interpelację poseł na Sejm RP Małgorzaty Pępek w sprawie funkcjonalności i wykorzystania dronów do badania zanieczyszczenia powietrza, znak: K8INT20875, przekazanej do Ministerstwa Środowiska przez Ministerstwo Infrastruktury, przy piśmie znak: BM.I.054.365.2018.AK, na podstawie informacji uzyskanych z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska , uprzejmie informuję, co następuje.

Zgodnie z kompetencjami Inspekcja Ochrony Środowiska (IOŚ) corocznie dokonuje oceny jakości powietrza na terenie Polski. W tym celu wykonywane są pomiary z wykorzystaniem stacji automatycznych i manualnych. Od strony technicznej istnieje możliwość zamontowania czujników (np. pyłu PM10, pyłu PM2,5 czy formaldehydu) na dronie oraz wykonania pomiaru emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu czyli imisji.

Odnosząc się do kwestii wykorzystania dronów do pomiarów stężeń zanieczyszczeń w powietrzu w oddaleniu od źródeł emisji informuję, iż pomiary prowadzone w oparciu o czujniki montowane w dronach nie spełniają wymaganych kryteriów jakości pomiarów w związku z powyższym nie jest możliwe ich stosowanie w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). Pomiary jakości powietrza w Polsce odbywają się zgodnie przepisami ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2017 r. poz. 519, z późn. zm.) (Poś) oraz rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 13 września 2012 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2012 r. poz. 1032), które to transponowały do prawodawstwa polskiego unijne wymagania w tym zakresie tj. dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystszego powietrza dla Europy (Dz. Urz. UE L 152 z 11.06.2008, str. 1) oraz dyrektywę 2004/107/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 15 grudnia 2004 r. w sprawie arsenu, kadmu, rtęci, niklu i wielopierścieniowych węglowodorów aromatycznych w otaczającym powietrzu (Dz. Urz. UE L 23 z 26.01.2005, str. 3, z późn. zm.). Pragnę poinformować, że zgodnie z przepisami dyrektywy 2008/50/WE i ww. rozporządzenia Ministra Środowiska pomiary jakości powietrza w powietrzu atmosferycznym wykonuje się przy użyciu urządzeń pomiarowych działających w oparciu o metodyki referencyjne, które zostały opisane w normach przytoczonych w ww. aktach prawnych. Równocześnie, dopuszczalne jest stosowanie metodyk pomiarowych równoważnych metodom referencyjnym, w takim przypadku jednak, urządzenia muszą posiadać wykazaną równoważność w stosunku do metodyk referencyjnych.

W przypadku zastosowania dronów do pomiarów jakości powietrza stosuje się instalowane

do nich tzw. czujniki niskokosztowe, których zaletą niewątpliwie są małe koszty ich zakupu i niewielkie rozmiary oraz waga (które pozwalają zastosować je w dronach), natomiast podstawową wadą jest brak wykazanej równoważności do metodyk referencyjnych, a także bardzo duża niepewność pomiarowa, która nie pozwala stwierdzić, czy dany pomiar jest prawidłowy, czy też nie, co może być podstawą do każdorazowego zanegowania otrzymywanych wyników pomiarów.

Kolejnym problemem przy stosowaniu dronów do pomiarów jakości powietrza jest czas wykonywania pomiarów, bowiem najlepsze drony pozwalają na wykonywanie pomiarów przez okres od kilku do kilkudziesięciu minut, natomiast zgodnie z ww. aktami prawnymi, poziom dopuszczalny substancji w powietrzu dla pyłu zawieszonego PM10 (bo tego zanieczyszczenia dotyczą w przeważającej ilości przypadków prowadzone pomiary) podawany jest dla uśredniania wyników pomiarów jako wartość 24 godzinna, przy zachowaniu minimalnego procentu ważnych danych na poziomie 90%. Wynika z tego, iż chwilowe pomiary, którymi niewątpliwie są pomiary wykonywane przy użyciu dronów, nie mogą podać wiarygodnej informacji dotyczącej stanu zanieczyszczenia powietrza dla danego obszaru.

Kolejnym punktem uniemożliwiającym wykonywanie pomiarów przy użyciu wszelkich systemów mobilnych (w tym dronów), jest wymóg prawidłowej lokalizacji punktów pomiarowych, który został zapisany w ww. rozporządzeniu Ministra Środowiska w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu. W wypadku PMŚ wszystkie punkty pomiarowe spełniają określone wymogi dotyczące ich umiejscowienia, tak, by uzyskiwany w danej lokalizacji wynik był jak najbardziej reprezentatywny dla danej strefy. Dodatkowo, co pięć lat, wojewódzkie inspektoraty ochrony środowiska (wioś) wykonują ocenę (tzw. ocena pięcioletnia), której celem jest m.in. sprawdzenie czy liczba stacji pomiarowych i ich lokalizacja jest odpowiednia dla potrzeb prawidłowego wykonywania rocznych ocen jakości powietrza.

W przypadku pomiaru emisji zanieczyszczeń powietrza pragnę poinformować, że w obecnym stanie prawnym nie ma możliwości wymierzania przez IOŚ kar za przekroczenia stwierdzone za pomocą takich pomiarów. Wymierzanie kar przez (wioś) odbywa się bowiem wyłącznie na postawie przepisów ustawy Poś. W zakresie ochrony powietrza wioś wymierzają w drodze decyzji administracyjne kary pieniężne za przekroczenie ilości lub rodzaju gazów lub pyłów wprowadzanych do powietrza, określonych w pozwoleniach zintegrowanych i pozwoleniach na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza. Przekroczenie stwierdzane jest przez wioś na podstawie:

- kontroli, a w szczególności dokonanych w ich trakcie pomiarów lub za pomocą innych środków dowodowych;
- pomiarów prowadzonych przez podmiot korzystający ze środowiska, obowiązany do dokonania takich pomiarów.

Wioś o stwierdzonym w wyniku kontroli przekroczeniu, w terminie 21 dni od dnia wykonania pomiarów, jest zobowiązany do zawiadomienia o tym fakcie podmiot korzystający ze środowiska oraz do przekazania podmiotowi wyników pomiarów. Organ ochrony środowiska wydaje także decyzję ustalającą wymiar kary biegnącej, zaś na podstawie ostatecznych decyzji określających wymiar kary biegnącej - decyzję o wymierzeniu kary za okres trwania przekroczenia lub, jeśli przekroczenie nie ustało, za okres do dnia 31 grudnia każdego roku. W przypadku, gdy podmiot prowadzi wymagane pomiary wielkości emisji, wioś może stwierdzić przekroczenie również na podstawie tych pomiarów, lub nie uznać przedkładanych mu wyników, jeżeli pomiary te wzbudzają określone zastrzeżenia. Zauważyć przy tym należy, że zgodnie z art. 147a ustawy

Poś, pomiary muszą być wykonywane przez akredytowane laboratorium lub certyfikowane jednostki badawcze.

W związku z powyższym, pomiarów dokonywanych za pomocą aparatury zamontowanej na dronie, w obecnym stanie prawnym nie można wykorzystać do wymierzenia kary. W celu umożliwienia takiego sposobu karania należałoby wprowadzić stosowne regulacje.

Z uwagi na powyższe uwarunkowania i wymagania - zastosowanie w chwili obecnej dronów „antysmogowych" nie jest możliwe, ze względów prawnych i technicznych. Zaproponowany system monitoringu jakości powietrza z użyciem dronów „antysmogowych" w żadnym stopniu nie spełnia podstawowych wymogów prowadzenia takich badań, a wyniki w ten sposób osiągnięte nie mogą być używane do celów ostrzegania społeczeństwa, jak również nie mogą być włączone do systemu PMŚ. Informacja, którą w taki sposób pozyskiwać będzie społeczeństwo może okazać się bardzo niewiarygodna i wprowadzająca w błąd.

Jednocześnie należy wyjaśnić, że aktualnie, celem wykorzystania dronów przez organy IOŚ jest wykonywanie pomiarów dla ułatwienia identyfikacji określonych substancji w pobliżu źródła emisji oraz dokonania oceny stanu środowiska, w tym w szczególności obmiaru powierzchni wycieku substancji niebezpiecznych na danym obszarze, oceny obszarów nielegalnego zdeponowania odpadów (w tym odpadów niebezpiecznych), a także, w przypadku zastosowania urządzeń termowizyjnych, ustalenie miejsc nielegalnego zakopania odpadów zawierających frakcję biodegradowalną (zmieszane odpady komunalne). Zakres czynności, które mogą być wykonywane z wykorzystaniem dronów jest następujący:

- dokumentacja fotograficzna miejsca kontroli oraz wstępne obmiary zasięgu stwierdzonego naruszenia (np. rozlewiska substancji niebezpiecznych, miejsca nielegalnego zdeponowania odpadów);
- pomiary stężenia określonych substancji w powietrzu w miejscu o dowolnych współrzędnych geograficznych na terenie kraju i na wysokości w troposferze;
- badania termowizyjne potencjalnych miejsc nielegalnego zakopywania odpadów zawierających frakcję biodegradowalną (zmieszane odpady komunalne).

W przypadku kontroli dokonywanej przez Straż Miejską, dotyczącej spalania odpadów w paleniskach domowych, użycie drona może być celowe dla określenia z jakiej posesji następuje emisja zanieczyszczeń do powietrza i podjęcia interwencji z nałożeniem stosownej sankcji za naruszenie stwierdzone zgodnie z odpowiednimi przepisami. Jednocześnie pragnę poinformować, że w Ministerstwie Środowiska prowadzone są prace mające na celu opracowanie jednolitych wytycznych detekcji spalania odpadów w małych źródłach ciepła. W ramach przyjętych założeń przygotowana zostanie na zlecenie Ministerstwa Środowiska ekspertyza, w ramach, której opracowana zostanie metodyka wykrywania nielegalnego spalania i współspalania opadów w indywidualnych urządzeniach grzewczych.

Z poważaniem

Z up. Ministra
Sławomir Mazurek
Podsekretarz Stanu
Ministerstwo Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/

Do wiadomości: Departament Spraw Parlamentarnych w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów